

گلستانِ حنده

محمد تقی بخرانی

بحرانی ، محمد تقی ، ۱۳۶۲ -
گلستان خنده / مؤلف محمد تقی بحرانی ، قم : بضعه الرسول ، ۱۳۹۰ .
۱۱۲ ص .

ISBN: 978-964-7827-35-5

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا .
کتابنامه : ص. ۱۱۲ ، همچنین به صورت زیرنویس .
۱. لطیفه های فارسی - قرن ۱۴ . مجموعه ها . ۲. طنز فارسی - قرن ۱۴ .
مجموعه ها . ۳. لطیفه - مجموعه ها . الف. عنوان .
۸ فا ۸ / ۲۶۳ PIR ۲۳۲۷ / م ۳ ق ۸

نام کتاب : گلستان خنده
مؤلف : محمد تقی بحرانی
ناشر : بضعه الرسول
چاپ : دژ
نوبت چاپ : اول / ۱۳۹۱
تیراژ : ۳۰۰ نسخه
شابک : ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۷۸۲۷ - ۳۵ - ۵
قیمت : ۲۹۰۰ تومان

مراکزپخش :

قم / خیابان سمیه / کوچه ۴۰ / پلاک ۱۶
تلفن : ۷۷۴۱۸۳۳ - ۹۱۲۱۵۳۷۶۹۱

کرج / بلوارامازاده حسن / مقابل مصلاي نماز جمعه / ابتدای خیابان کیانپور
جنب املاک گل یاس / تلفن : ۰۹۱۲۱۶۲۶۰۴۶ (نوردداد)

ایلام ، خیابان آیت الله حیدری ، جنب پمپ بنزین بی طرف ، مطبوعاتی جام
جم ، همراه : ۰۹۱۸۳۴۱۵۷۷۱ - ۰۹۳۵۹۰۹۳۷۲۰ آقای لطفی

کلیه حقوق محفوظ است .

۸۶	عنوان	فهرست مطالب
۸۶	پیش گفتار	۱۷
۸۶	راز!	۲۳
۸۶	تقلید میمون!	۲۳
۸۶	شوهر عوضی!	۲۳
۸۶	راه حل مناسب!	۲۳
۸۶	هفته لعنتی!	۲۴
۸۶	نامه‌ی نارس!	۲۴
۸۶	عکس طبیعی!	۲۴
۸۶	جیب نانجیب!	۲۵
۸۶	بیژن!	۲۵
۸۶	پرتوقع	۲۵
۸۶	کُشت و کشتار!	۲۶
۸۶	همشیره!	۲۶
۸۶	مترسک!	۲۷
۸۶	ماه غسل تکی!	۲۷
۸۶	تقلید صدا!	۲۷

۲۸	سگ باتربیت!
۲۸	زمانه عجیب!
۲۸	غافلگیری
۲۸	شلیک نهایی!
۲۹	کبریت خانواده!
۲۹	همه دارائی!
۲۹	نیمکت
۲۹	شادروان!
۳۰	ریال!
۳۰	بَلَوَات
۳۰	شنای اعدامی!
۳۱	بازیکن اخراجی!
۳۱	فتوکپی برابر اصل!
۳۲	جاگذاری!
۳۲	کمتر از الاغ!
۳۲	شنا نمی دانم!
۳۳	مسئول محترم!
۳۳	پارک!
۳۳	پیشروی!
۳۴	رَمی جمرات!
۳۴	قصد فروش
۳۴	دکتر صبور!

مرگ طبیعی!	۳۴
کفّاش و تیمسار!	۳۵
بغل راننده!	۳۵
بطلان همگانی!	۳۵
روشن زندگی	۳۶
دزد حسابی!	۳۶
دوقلوها!	۳۷
مریض های بن نوا!	۳۷
بلال!	۳۷
نامه بی آدرس	۳۸
رفع خستگی!	۳۸
بلبل!	۳۸
ماهی کج!	۳۹
چراغ روشن!	۳۹
سینب خسته!	۳۹
بی ادب!	۴۰
تمرین سرفه!	۴۰
زن دکتر!	۴۱
ریش درد!	۴۱
عمل شکمی!	۴۱
عمر کوتاه!	۴۲
اعتراف!	۴۲

- ۴۲ معالجه کامل!
- ۴۳ خطاپوش!
- ۴۳ دیوان متبرک!
- ۴۳ جای گدایی!
- ۴۴ پزشک معالج!
- ۴۴ مرغ یک چارکی!
- ۴۵ سفر شکم!
- ۴۵ صندوق سوم!
- ۴۵ جشن تولد!
- ۴۶ پدر در آور!
- ۴۶ پرکاری!
- ۴۶ جزوه آسمانی!
- ۴۷ معجزه حقیقی!
- ۴۷ غیبت مرده!
- ۴۷ بیمه حوادث!
- ۴۷ همیشه پیدا!
- ۴۸ قتل در حمام!
- ۴۸ خر آبی!
- ۴۸ تشییع جنازه!
- ۴۹ انواع حرف فارسی!
- ۴۹ بغل دست!
- ۴۹ شرفیابی بحر خزر!

..... ۵۰	سرکش!
..... ۵۰	بخش‌های معده!
..... ۵۰	فروشنده فقیر!
..... ۵۱	کمتر از موش!
..... ۵۱	نصیحت مادر!
..... ۵۱	سگ پشمالو!
..... ۵۲	فندک بی خطر!
..... ۵۲	سرگرمی!
..... ۵۲	بیست و بار!
..... ۵۲	دعای با صرفه!
..... ۵۳	ادعای آشپزی!
..... ۵۳	قندوانه!
..... ۵۴	کرگدن!
..... ۵۴	حسابگری!
..... ۵۴	زهره ترک!
..... ۵۵	حبیب خدا!
..... ۵۵	نام مبارک!
..... ۵۵	تُفگاه!
..... ۵۶	فرصت طلایی!
..... ۵۶	شماره اشتباهی!
..... ۵۶	کم حرفی!
..... ۵۶	غذای کتابی!

۵۷	ترانه!
۵۷	بی محلی!
۵۷	شکار پلنگ!
۵۸	اشغری!
۵۹	کوک ساعت!
۵۹	پلاک ماشین!
۵۹	بله دو آتشه!
۶۰	خرابی تعطیلات!
۶۰	نامه نانو شته!
۶۰	رزم!
۶۱	معالجه رگبار!
۶۱	خط قرص!
۶۱	مجازات صدام!
۶۱	الشکمه!
۶۲	پس فردا!
۶۲	دوست دختر!
۶۲	عمل تشریح!
۶۲	کرمو!
۶۳	سیگار!
۶۳	نازائی موروئی!
۶۴	سؤال!
۶۴	جراح ماهر!

بزرگشتی!	۶۴
بلای فراموشی!	۶۵
لیست گدایان!	۶۵
سوپر تنبل!	۶۶
افسردگی ماری!	۶۶
اعجاز خربزه!	۶۶
زن و ازدها!	۶۷
بلیط‌های باره!	۶۷
کیک آشپز!	۶۸
بچه فیل!	۶۸
هدیه تولد!	۶۸
شعر تگری!	۶۹
تبرئه!	۶۹
پیامبر خوش ذوق!	۶۹
علت دستگیری!	۷۰
کار و کاسبی!	۷۰
خاکسپاری!	۷۰
نوازش!	۷۱
تاخیر!	۷۱
هویت!	۷۱
مبارک قدم!	۷۲
حمایت از حیوانات!	۷۲

۷۳	مردک و دامپزشک!
۷۳	دل دردا!
۷۴	طلاق سگ!
۷۴	یتیمچه!
۷۴	ماماست!
۷۵	معادله حساب!
۷۵	موضوع صحبت!
۷۶	تلفن همراه!
۷۶	گوش های نامتناسب!
۷۷	دعوتنامه!
۷۷	ریش ابلیس!
۷۷	همکار حسود!
۷۸	سایه خدا!
۷۸	کلاس مکالمه!
۷۹	گذشت!
۸۰	قبر مبارک!
۸۰	سریع السیر!
۸۰	محاسبه با انگ!
۸۱	تهرونی!
۸۱	قلیدون!
۸۱	خرس گنده!
۸۲	شراب گران!

۸۲	ریش بابا!
۸۳	نثر برتر!
۸۳	تلگراف!
۸۴	تیمسار!
۸۴	کو توله!
۸۴	مشغول خوردن!
۸۵	تقویم!
۸۵	پُر از خالی!
۸۵	درآمد!
۸۶	شدنی!
۸۶	وقت گرینویچ!
۸۶	حقّ الجوب!
۸۶	نوشابه خانواده!
۸۷	بخور بخور!
۸۷	توالت خانواده!
۸۷	صوت دلخراش!
۸۸	خوراک مضّر!
۸۸	منتظر دستور!
۸۸	وظیفه شناس!
۸۹	مادرِ خوش حافظه!
۸۹	تماشای پاریس!
۸۹	در سنگر آرایشگاه!

۹۰	زن با وفا!
۹۰	خرج نهایی!
۹۱	بیمه عمر!
۹۱	زهرمار!
۹۱	گل!
۹۲	قاطر قیمتی!
۹۲	فضولی!
۹۲	تحریم!
۹۳	قسم به کاپسول!
۹۳	عقل الاغ!
۹۴	پدران!
۹۴	به دنبال عقل!
۹۴	سایبان!
۹۵	شبنه!
۹۵	توضیف نادیده!
۹۵	کارگردا!
۹۶	خواجہ نظام العلماء!
۹۶	کنار فرات!
۹۷	صورت جن!
۹۷	تشخیص دقیق!
۹۷	جواب کچل!
۹۸	دیوانه تر!

چوب ماهیگیری!	۹۸
اقوام قاطر!	۹۹
پیام گیر!	۹۹
مسابقه کشتی!	۹۹
کت ایدزی!	۱۰۰
تخم مرغ نیم پز!	۱۰۰
اتاق خواب گاوی!	۱۰۰
داماد میوه!	۱۰۱
جشن مُشت زنی!	۱۰۱
ریش مشکلات!	۱۰۲
کمربند!	۱۰۲
نامرد!	۱۰۲
سبیل سیلو!	۱۰۳
وقت آدم شدن!	۱۰۳
منجم بی خبر!	۱۰۴
ادعای الوهیت!	۱۰۴
دستاورد!	۱۰۵
آدم قورمه!	۱۰۵
مارمولک!	۱۰۵
دود و دوک!	۱۰۶
ححرف!	۱۰۶
زیر سایه شما!	۱۰۶

۱۰۶	گرگری!
۱۰۷	درنگ بی جا!
۱۰۷	اتوبوس دوطبقه!
۱۰۷	اجاره خانه!
۱۰۸	یه ذره عشق!
۱۰۸	خاطره!
۱۰۸	شوهر بی نظیر!
۱۰۸	خواهر یمون!
۱۰۹	پهن تر!
۱۰۹	جلوگیری
۱۱۰	پیراهن گل گلی
۱۱۰	ثبت اختراع!
۱۱۱	زنی مردم!
۱۱۱	شتر مرغ!
۱۱۱	مثل آدم!
۱۱۲	لیوان عجیب!
۱۱۲	داله!
۲۰۰	
۲۰۱	
۲۰۱	

پیش گفتار

مَقُولَةُ مطایبه، شوخی و مزاح یکی از نیازهای زندگی بشر است؛ به ویژه بشر امروز به درگیر مشکلات گوناگون و زندگی ماشینی است. افرادی که عبوسند و چهره‌ای گرفته دارند در ارتباط با دیگران و رفع نیازهایشان دچار مشکل می‌شوند. به قول شاعر:

نیست ایمن ز بلا هر که گره پیشانی است
سنگ بر سر خورد آن پسته که خندان نبود

مَقُولَةُ مطایبه و مزاح نه تنها با اخلاق اسلامی منافاتی ندارد، بلکه در روایات معتبر نیز مورد سفارش واقع شده است. پیامبر گرامی اسلام ﷺ می‌فرماید: «کسی که مؤمنی را شاد کند، مرا شاد کرده است و کسی که مرا شاد کند، خداوند را شاد کرده است.»

(اصول کافی ۲ / ۱۸۸). امام باقر علیه السلام می فرماید: یعنی «محبوب ترین عمل نزد خدا، وارد کردن شادی در دل افراد مؤمن (و مسلمان) است». (محاسن ۲ / ۱۴۳).

بزرگان دین و معصومین علیهم السلام هر یک به اندازه کافی از روحیه ادخال سرور و شادی در قلب مؤمنان برخوردار بوده اند. البته مزاح هایشان با تقوا همراه بود؛ یعنی مثلاً مزاح را با دروغ، اذیت، توهین و .. مخلط نمی کردند. (پیامبر (ص): إِنِّي لَأَمْزَحُ وَلَا أَقُولُ إِلَّا حَقًّا، من شوخی می کنم ولی بجز حق نمی گویم). به عنوان نمونه آورده اند: روزی صفیه ع پیامبر که پیرزنی بود ضمن صحبت، از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درخواست کرد که در حق او دعا فرماید تا آمرزیده شده و به بهشت برود. حضرت بلافاصله فرمود: «اصلاً پیرزن ها به بهشت نمی روند!» صفیه ع این جمله را شنید، نگران شد و گریه کرد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تبسمی کرده و فرمود: نگران نباش؛ منظورم این است که پیرزنان مؤمن، اول جوان شده، آنگاه به بهشت می روند. صفیه ع آنگاه که این سخن را شنید، خوشحال شد. (زهرالربیع / ۷).

از نظر امیرالمؤمنین علی علیه السلام چون انسان آن اندازه ثروت و دارایی ندارد که بدان وسیله مردم را از خود خوشنود و راضی

نگاه دارد، پس لازم است با چهره و برخوردی نیکو، آنان را از خود راضی بگرداند.

علمای بزرگ اسلام نیز پیرو سنت حسنه مطایبه، و مزاج بوده و لطایف بسیاری از آنان نقل شده است. (به عنوان نمونه ر.ک: صفحه ۲۷۲، لطیفه ۵۸۱).

نکته مهم این است که گوینده، لطیفه‌ای بگوید که به اصطلاح با هم بخندند نه به هم. ما در این مجموعه از آوردن لطیفه‌هایی که به قوم یا اسم خاصی اشاره می‌کند، خودداری کرده‌ایم. بعضی‌ها برای این که هر گونه لطیفه را به قوم خاصی نسبت دهند، با آوردن کلماتی مانند کافرو... توهین آمیزترین لطایف را بیان می‌کنند؛ غافل از این که این عمل از قبحاحت کارشان نمی‌کاهد و تنها خود را گول می‌زنند و آنان نیز همچنان مشمول حکم حرمت غیبت هستند.

در خاتمه توجه خوانندگان گرامی را به نکاتی چند جلب می‌کنیم:

۱. لطایف قرآنی را در این مجموعه نیاورده‌ایم تا شأن و حرمت آن محفوظ بماند.

۲. واقعاً سعی ما بر آن بوده که لطایف خنده‌دار را در این

مجموعه بیاوریم؛ یعنی مجموعه حاضر دستاورد مطالعه ضدها لطیفه بوده که آن را گلچین کرده و لطایف خنده‌دار را انتخاب نموده‌ایم و اگر در عین حال، با لطیفه‌های بی‌مزه‌ای هم در این مجموعه برخورد کردید، باور کنید که این گونه لطایف در برخی مواقع خنده‌دارتر از لطیفه‌های بامزه است. اگر این گونه لطیفه‌ها بعضی را به خنده نیاورد، یقیناً بعض دیگر را از خنده روده‌پر می‌کند. چون سلیق مختلف است و طبایع متفاوت. شوخ طبعی گفت: «اگر دوستی برای لطیفه خنک و بی‌مزه‌ای گفت و خنده‌دار نبود با صدای بلند بخند؛ چون ممکن است گمان کند که لطیفه را خوب نفهمیده‌ای و دوباره برای تعریف کند. مگر نه این است که آدم کر، وقتی لطیفه‌ای برایش تعریف شود، دوبار می‌خندد و بار دوم موقعی است که لطیفه را می‌فهمد و از آن، خنده‌اش می‌گیرد».

۳. اصولاً مسخره کردن مردم، کاری جاهلانه است؛ همان گونه که این مطلب از آیه ۶۷ سوره مبارکه بقره بدست می‌آید. لذا لطیفه تعریف کردن، نباید به قصد تمسخر افراد و گروه‌ها باشد.
۴. لطایفی که به شخص خاصی کنایه نزده و مخاطبش گروه خاصی مانند پزشکان، قاضیان، مادرزن‌ها، پیرزنان، عروس و

دامادها و... است، ذکرش خالی از لطف نیست و اگر در این حد نیز از ذکر لطیفه خودداری شود، دایره لطیفه بسیار محدود می‌شود. ذکر این گونه لطایف به جهت ایجاد روحیه شادی در افراد است؛ علاوه بر این که رسالت طنز نیز این است که ناهنجاری‌های اجتماعی را در قالب لطیفه بیان نماید؛ زیرا در برخی از موارد، نویسندگان و گویندگان یک رشته مطالب انتقادی و بدها و اندرزها را در قالب لطیفه ریخته و جامعه طنز بر آن می‌پوشانند تا از ابتدال و تلخی پند و نصیحت بکاهند و به قول شیخ اجل سعدی: «داروی تلخ نصیحت، به شهد ظرافت برآمیزند و چراغی تابان از معنی و حقیقت، فرا راه مردمان بدارند». به بیان دیگر می‌توان گفت که طرز بیان خود یکی از شیوه‌های مهم امر به معروف و نهی از منکر است. با توجه به تمام آنچه عرض شد، در عین حال اگر عده‌ای از گروه‌های مذکور به خاطر کمی ظرفیت یا به هر دلیل دیگر از این گونه لطایف رنجیده شوند، همین جا از آنان عذر خواسته و دوام توفیقاتشان را از درگاه خداوند بخشایشگر خواستاریم.

۵. برای سهولت دسترسی به موضوع لطیفه مورد نظر، لطایف موجود را در چهل بخش همراه با نمایه موضوعی تنظیم کرده‌ایم.

۶. برای این که به اسامی توهین نشده و صاحبان اسامی نیز ناراحت نشوند، در لطیفه‌ها از عناوین کلی استفاده کرده و نام خاصی را نبرده‌ایم؛ مثلاً به جای اسم سعید از واژه‌هایی مانند «مردی»، «شوهری»، «شاگردی»، «محصّلی»، «شخصی»، «پسری»، «مردی»، «دانش‌آموزی» و... استفاده کرده‌ایم.

در پایان لازم به ذکر است که اگر در برخی از لطیفه‌ها احساس شود که به طور ناخواسته به فرد یا گروهی توهین شده، در همین جا معذرت خواسته خود را اعلام می‌کنم و یقین بدانند که عمدی در کار نبوده است؛ یعنی هدف، توهین نبوده است. خداوند همه را مورد لطف و بخشش خود قرار دهد.

امیدواریم همیشه چهره‌ای خرم و خندان داشته باشید.

والسلام

قم مقدّس، بهمن ۱۳۸۹

انتشارات نیلوفرانه